

НАШЕ ЖИТТЯ

ГАЗЕТА ЗАСНОВАНА В ЛИПНІ 1967 РОКУ

ОРГАН ЦЕНТРАЛЬНОГО ПРАВЛІННЯ УКРАЇНСЬКОГО ТОВАРИСТВА ГЛУХИХ

ВИХОДИТЬ ЩОСУБОТИ

№ 37 (884) Субота, 22 вересня 1984 року Ціна 2 коп.

ПІДВИЩУВАТИ РІВЕНЬ ВИХОВНОЇ РОБОТИ

Президія Центрального правління Українського товариства глухих розглянула роботу Запорізького та Чернівецького обласних відділів УТОГ по організації виконання рішень червеного (1983 р.) Пленуму ЦК КПРС. Як зазначається в прийнятій постанові, Запорізький та Чернівецький обласні відділи вдосконалюють ідейно-виховну роботу, підпорядковуючи її виконанню завдань, поставлених XXVI з'їздом партії, XI з'їздом УТОГ.

Зміцнюється зв'язок ідейно-політичної роботи з життям, удосконалюються її форми в трудових колективах. Керівники підприємств, організацій та установ почали більш активно займатися повсякденним вихованням членів Товариства. Все це позитивно позначилося на зміцненні трудової дисципліни, морально-психологічному кліматі в трудових колективах, на виробничих результатах.

Разом з тим Запорізький і Чернівецький обласні відділи УТОГ ще не забезпечили докорінного перелому масово-політичної та ідейно-виховної роботи щодо розв'язання ключових економічних, соціальних і виховних завдань. У багатьох її ланках не вистачає конкретності, діловитості, наступальності.

Заходи Запорізького обласного відділу по вдосконаленню ідейно-політичної роботи підготовлені без аналізу її стану в низових організаціях і культзакладах, без визначення конкретних завдань стосовно місцевих умов. В заходах УВП також немає чітко визначених завдань в забезпеченні єдності ідейно-політичної, організаторської і господарської роботи. Соціалістичне змагання, організоване серед бригад, що працюють за єдиним нарядом, існує формально — умови його не розроблено, підсумки не підбиваються.

У Запорізькому обласному будинку культури не піклуються про розширення своєї аудиторії, про збагачення наявних форм роботи. Недостатньо активно бере участь у вихованні членів УТОГ бібліотека. Серед її читачів лише 186 чоловік нечуючих з 1049 глухих, що мешкають у місті.

У Чернівецькому обласному будинку культури мало проводиться заходів на трудову тематику, по пропаганді радянського способу життя, інтернаціонального виховання. Не планується і не здійснюється виховна робота серед учасників художньої самодіяльності. Обласний будинок культури самовсунувся від надання методичної допомоги районним культзакладам.

Обласні відділи, первинні організації УТОГ недостатньо займаються питаннями якісного вдосконалення ідейно-виховної роботи, внаслідок чого агітаційно-пропагандистським заходам інколи не вистачає глибини, переконливості, політичної заостреності.

У культзакладах Запорізької області не практикується проведення циклів лекцій і бесід, об'єднаних єдиними загальнополітичними, економічними або правовими темами, в лекційній і усній пропаганді недостатньо уваги приділяють висвітленню досягнутих успіхів радянського народу в виконанні завдань одинадцятої п'ятирічки.

Плани роботи районних культзакладів Чернівецького обласного відділу переобтяжені заходами, що не вимагають організаційних зусиль: «Перегляд телерадіо», «Вечір ігор і розваг», «Культпохід в кіно», Настільні ігри». Серйозні недоліки допускаються в постановці виховної роботи серед молоді.

Президія ЦП УТОГ вказала головам Запорізького і Чернівецького обласних відділів УТОГ тт. Фролові Л. І. та Комісарові С. П., заступникам директорів УВП з виховної роботи цих областей тт. Дюкову В. М. і Єрмакову М. Д. на наявні недоліки в організації виконання рішень червеного (1983 р.) Пленуму ЦК КПРС, V Пленуму ЦП УТОГ, Голів Запорізького і Чернівецького обласних відділів тт. Фролову Л. І. і Комісарову С. П. зобов'язано здійснити додаткові заходи для перебудови ідейно-виховної роботи у світлі завдань економічного і соціального розвитку обласних організацій УТОГ.

ВАХТІ ПЕРЕМОГИ — СТАХАНОВСЬКІ ТЕМПИ!

В АВАНГАРДІ

З кожним роком Одеський завод поршневих кілець нарощує випуск деталей для тракторів та сільськогосподарських машин.

Продукція з маркою цього підприємства надходить в 32 країни світу.

У досягнутих успіхах колективу — вагомий внесок і членів компактною групі нечуючих робітників.

— Для хромовання деталей ми створили спеціальну бригаду, до складу якої ввійшли сім нечуючих робітників, — розповідає начальник одного з цехів підприємства Олег Володимирович Васильєв. — Керувати колективом доручили члену УТОГ Петру Григоровичу Олійнику. Щозмін тут виготовляють від 36 до 40 тисяч кілець, що значно вище норми. В бригаді висока виробнича і технологічна дисципліна.

Приклад в усьому подає бригадир. Він досконало опанував всі операції хромовання, завжди допоможе товаришам і словом, і ділом.

У ливарному цеху сумлінно працюють ще три нечуючі робітники. В бригаді, якою керує Микола Андрійович Білик, норми виробітку виконують на 150 і більше процентів. Колектив ус-

пішно завершив виробничі завдання одинадцятої п'ятирічки і трудиться у ці дні в рахунок 1986 року.

Заслужують похвали й інші члени трудового колективу — сортувальники литва К. М. Білик та М. Є. Новицька, формувальниця Л. Н. Косован, Г. І. Губанова та інші.

Вагомих успіхів досягнуто не тільки за рахунок високої професійної майстерності виконавців. Цьому сприяє й широко розгорнуте соціалістичне змагання, своєчасне підбиття підсумків та його гласність.

За старанність у праці 27 робітникам присвоєно звання ударників комуністичної праці, портрети де-в'яти — занесено на цехову Дошку Пошани.

Адміністрація підприємства постійно піклується про поліпшення умов праці і організацію культурного відпочинку глухих трудівників. Для них читають цікаві лекції, організують екскурсії.

У відповідь на це — члени УТОГ намагаються працювати якомога старанніше, якісніше.

В. РУСНАК.

м. Одеса.

ДИРЕКТОР



Багато важких доріг пройшов за 69 років директор Дрогобицького УВП А. С. Гопський.

У передвоєнні роки він працював у державних установах. Потім служба в рядах Червоної Армії, де й стала його Велика Вітчизняна війна. Від командира роти до командира полку важких танків — такий бойовий шлях Андрія Сергійовича. Про його хоробрість розповідають бойові нагороди. Він кавалер багатьох орденів та медалей.

У післявоєнні роки Андрій Сергійович на керівних постах у народному господарстві. Ось уже 25 років він очолює Дрогобицьке УВП.

Комуніст, депутат Дрогобицької міської Ради, ветеран війни та праці А. С. Гопський, як завжди, в строю. Андрій Сергійович знаходить час, щоб виконувати обов'язки голови побутової комісії міськомпартії, постійно виступає з лекціями та бесідами перед мешканцями міста.

Фото П. МІНЬКА.

ЗАВДЯКИ ОРГАНІЗОВАНОСТІ

Незважаючи на те, що минулого місяця у зміні Г. Д. Дудінш постійно не вистачало кілька робітників, завдання вона перевиконала з усіх техніко-економічних показників. Наприклад, продуктивність праці за цей час була вища за планову на 4,4 процента, здача продукції з першого подання становила 97,5 процента.

Навіть відсутність майстра не змогла порушити високій трудовий ритм. А все тому, що в цій зміні, як і в більшості на підприємстві, швачки-мотористки працюють за бригадною формою організації праці з оплатою її за кінцеві результати. Тому кожна робітниця турбувалась не лише про виконання особистого завдання, а й про остаточний результат роботи всього колективу.

Тон у роботі задавали ветерани підприємства, відмінники якості: В. М. Тараненко, Т. І. Пушкар, К. О.

Лукаш, Л. С. Гайдай, А. Г. Пліщенко, З. М. Кириленко. Вони систематично перевиконували завдання на 30—40 процентів, не допускали порушень технології і стежили за тим, щоб і інші працювали не гірше.

Серед швачок-мотористок, які постійно перевиконували змінні завдання, здавали продукцію відділу технічного контролю з першого подання, і О. В. Калініченко, А. І. Кочерга, М. І. Супрун, М. С. Савицька.

Хорошим, здібним організатором зарекомендувала себе бригадир, чистильниця готових виробів Г. М. Бабак. Це вона, коли була відсутня Г. Д. Дудінш, виконувала обов'язки майстра і зуміла добитись чіткої взаємодії всіх членів колективу.

О. ДАВИДЕНКО,
секретар партійної організації Лубенського УВП.

Полтавська область.

ВПРОВАДЖЕННЯ досягнень науково-технічного прогресу — є одним з головних завдань виробничої діяльності колективу Кам'янець-Подільського УВП.

На підприємстві велика увага приділяється максимальному завантаженню виробничих площ, підвищенню коефіцієнта використання обладнання, впровадженню заходів з нової техніки і прогресивної технології.

Зокрема, з початку нинішнього року за рахунок реконструкції машин 51-го класу внесено зміни в процес обробки манжетів на чоловічих костюмах з одночасним їх пришиванням і обкиданням петель, виготовлені і впроваджені транспортні засоби для передачі крою з різання на нумерацію.

Все це дало змогу поліпшити якість виготовлених костюмів, підвищити продуктивність праці, полегшити працю при транспортванні крою. Річний економічний ефект від впровад-

ВІДРАДНІ РЕЗУЛЬТАТИ

ження цих заходів становить 3,9 тисячі карбованців. При цьому вивільнилося 4 робітники, а продуктивність праці зросла на 2,1 процента.

Для поліпшення якості виробів організовано обмін досвідом між швачками — мотористками, що виконують операції по вшиванню рукавів у пройми. Вісім робітників опанували суміжні операції.

Впровадження бригадної форми організації праці на всіх ділянках основного виробництва дозволило більш ефективно використовувати техніку, швидко освоїти нові процеси й обладнання.

У результаті проведеної роботи за вісім місяців нинішнього року план по фондоділці виконано на 114,1 процента, коефіцієнт змірності досягнув 1,86, обсяг товарної продукції зріс на 243 тисячі карбованців.

Значний внесок у розви-

ток нової техніки і прогресивної технології роблять: інженер-технолог Г. А. Сивак, слюсарі-ремонтники В. І. Олійник, І. І. Бігун.

При впровадженні заходів з нової техніки доводиться довго і терпляче роз'яснювати окремим робітникам переваги нового, перекопувати в їх ефективності, і в кінцевому підсумку заохочувати їх за сприяння.

Однак, хотілося б звернути увагу на таке: на УВП дуже мало надходить інформації про впровадження нової техніки і прогресивної технології в швейній галузі на підприємствах державної промисловості і нашого Товариства.

Спеціальному проектно-конструкторському бюро УТОГ, на мою думку, слід більше систематизувати таких матеріалів з метою надання допомоги підприємствам.

Далі. Необхідно підвищити матеріальну зацікавленість впровадження заходів з великим економічним ефектом. Адже в їх розробці та в сприянні при впровадженні бере участь не один працівник. Робота ця нелегка і тривала, зв'язана з пошуками. І от досягнуто бажаних результатів, а відзначити працівників відповідно до їх фактичного внеску нічим — суми премій, які є в розпорядженні підприємства, настільки мінімальні, що не забезпечують належного матеріального стимулювання. Це стало до сить відчутним гальмом на шляху впровадження досягнень технічного прогресу.

У даний час колектив розробляє плани впровадження нової техніки в 1985 році.

Г. ПОЗИНЬКО,
головний інженер Кам'янець-Подільського УВП.

З ТУРБОТОЮ ПРО ЛЮДЕЙ

Звіти і вибори у профспілкових організаціях — це підсумок роботи за відповідний період, це — відверта розмова про те, якими здобутками завершують рік трудівники, як виконуються взяті соціалістичні зобов'язання, що необхідно зробити для усунення недоліків. На зборах разом з оцінкою роботи профгруп, цехкому, або профкому підприємства чи організації намічаються нові рубежі колективу.

На Харківському УВП-2 в основному завершено звіти і вибори у профгрупах, а нині йде підготовка до конференції. Про результати роботи підприємства розповіла голова профспілкового комітету Валентина Іванівна Литвинова:

— Колектив самовіддано трудиться над виконанням соціалістичних зобов'язань четвертого року 11-ої п'ятирічки. За 8 місяців план з нормативно-чистої продукції виконано на 103,1 процента, що становить 657 тис. крб. На 4,1 процента понад план виготовлено товарної продукції, що становить 5601 тис. крб. Випущено виробів з почесним п'ятикутником більш, ніж на 280 тис. крб. За відповідний період реалізовано товарів на 5 мільйонів 360 тис. крб. Цих показників досягнуто завдяки підвищенню продуктивності праці, яка зростає на 1,7 процента, значному покращенню трудової дисципліни, самовідданій праці кожного трудівника підприємства.

Разом з В. І. Литвиною ведемо світліми пехами та дільничними фабрики. У всьому відчувається напружений ритм: у відпочивних, швидких і глибокій засередженості закрийниць. Видно, що беруть тут кожну трудову хвилину. Прогаляного часу не наздоженеш. Це розуміють усі. Вони добре анають, як чекають у магазинах товарів, що виготовляються на підприємстві — модних жіночих вельветових пальт, чоловічих та жіночих курток різних моделей... Колектив, що працює під девізом

«Жодного відстаючого — поруч», одним з перших у Товаристві підтримав почин передових підприємств місцевої та легкої промисловості республіки, котрі виступили з ініціативою «Товари народного споживання — в активній товаробіг». Тому сьогодні нема байдужих до того, як ідуть справи у колективі.

Про це ж засвідчили і вибори у профгрупах. Поділовому, з належним рівнем критичності і самокритики, проаналізовано виконання своїх обов'язків. Оцінюючи досягнуте, члени профспілки висловлювали думки про поліпшення та вдосконалення усієї профспілкової роботи, про завдання, що стоять перед колективом.

Взяти б профгрупу дільничу, якою керує майстер Раїса Сергіївна Кураш. Більшість робітниць — ударники комуністичної праці. Об'єднавшись в одну бригаду, успішно застосовують коефіцієнт трудової участі. Це й стало запорукою успіху колективу дільниці, що об'єднує 50 чоловік. Постійно перевиконуючи план, колектив щороку підтверджує звання «Бригади високої культури виробництва».

Харківське УВП-2 — одне з тих підрозділів Товариства, де добре налагоджена навчально-виховна робота, що підсприямовано поєднується з справами колективу. З року в рік тут дотримуються традицій, що склались, приносять їм. Серед них вчорні, на котрих урочисто відбувається вшанування ветеранів, посвячення моло-

ді в ряди робітничого класу. Пишаються нині тут ветерани, що не тільки щедро віддають свій багатий життєвий досвід молоді, а й невтомно прищеплюють любов до праці, до професії. Серед них і Ганна Іванівна Саврикіна — профгрупорг, що багато років успішно поєднує працю швачки з громадським дорученням. Її звичайний труд високо оцінений Батьківщиною — орденом Трудового Червоного Прапора та Жовтневої революції сяють на її грудях. Доброї шанси та авторитету зажили серед нечуючих швачки Зінаїда Гнатівна Кашнікова, яка чверть віку працює на підприємстві. Її народжено медаллю «За трудову відзнаку». Прикладом для молоді, як і багатьох інших ветеранів праці, служить старанність і працелюбство Ганни Петрівни Погуляй, відзначеної орденом Трудового Червоного Прапора.

На підприємстві чимало молоді. Серед них біля 100 чоловік — комсомольці. Молодим робітницям приділяється належна увага. Профспілковий комітет разом з комсомольською організацією проводять немало спільних заходів по підвищенню активності молоді, залученню її до громадської роботи, спортивних секцій тощо.

А нещодавно друзі поздоровляли своїх товаришів: Клаву Перелігину чемпіонку області серед нечуючих з російських шанок, Валерія Проня — чемпіона з настільного тенісу в особистому заліку.

У колективі успішно проводять роботу групи ГПО. На початку вересня на підприємстві проведена спартакіада «Бадьорість і здоров'я», яка показала, що серед виробничників є здібні хлопці та дівчата. Потрібно тільки ще вище підняти масо-

вість, щоб основним результатом стало здоров'я трудівників.

Профспілковому комітету все ж чимало ще доведеться докласти зусиль, аби забезпечити виконання тих вимог, що займають важливе місце у діяльності профспілок — створити належні умови праці, побуту та відпочинку трудівників, їх дітей. А можливості такі є і їх треба здійснити.

Усуваючи критичні зауваження, що були висловлені на звітно-виборних зборах у минулому році, в цехах поліпшили умови праці: на другій зміні нині працює їдальня, відкрито стіл замовлень, а в гуртожитку з'явився кольоровий телевізор. Трудівники підприємства побували на екскурсіях у Ленінграді, Єревані та Полтаві. Запланована поїздка в музей радянсько-чехословацької дружби в с. Соколово та інші заходи.

Проте, хотілося б звернути увагу на покращення стану справ у підготовці до зими, реалізації намічених заходів колективного договору. Для цього профспілкової організації УВП-2 слід ретельно вести роботу, застосовуючи Закон СРСР про трудові колективи, турбуватися про людину праці.

Інші колективи спрямовують свої зусилля на виконання підвищених соціалістичних зобов'язань, взятих на честь 40-річчя Перемоги та 50-річчя стахановського руху. І можна з впевненістю сказати, що з наміченими рубежами — харків'яни з честю справляться.

М. ГРИЩЕНКО,
інструктор Українського республіканського комітету профспілки робітників місцевої промисловості і комунально-побутових підприємств.



По-ударному працює над виконанням квартального плану четвертого року одинадцяті п'ятирічки передова швачка-мотористка Сімферопольської швейно-галanterейної фабрики, ударниця комуністичної праці Раїса Миколаївна Івашенко. Особисте п'ятирічне завдання вона виконала за три з половиною роки.

Фото О. ШУСТА.

ПРАВОФЛАНГОВИЙ

Великих трудових успіхів добивається столяр-складальник Марганецької фабрики Д. І. Богдан. На цьому підприємстві він працює не один рік. Його прізвище постійно називають серед правофлангових соціалістичного змагання.

Денні виробничі завдання нечуючий робітник виконує на 110—115 процентів, виробнича здає відділу технічного контролю тільки хорошої якості.

Д. І. Богдану присвоєно почесне звання «Ударник комуністичної праці».

Л. ГУНЬКО.

м. Марганець, Дніпропетровська область.

ЕКОНОМИТИ — ЗНАЧИТЬ ПРИМНОЖУВАТИ

ДБАЙЛИВІ ГОСПОДАРИ

У колективі трудівників Миколаївського УВП добре поставлено роботу з економії паливно-енергетичних ресурсів. Заходи, спрямовані на ефективне і водночас бережливе використання твердого палива і електроенергії, виконуються чітко, вишукуються нові резерви раціонального і дбайливого господарювання.

Практика минулих років показала, що при сушій піломатеріалів у літній період на відкритому повітрі, можна вивільнити дві сушійні камери з теплоагрегативними приладами. За період сонячних днів до номінально заданих кондицій при цьому методі можна довести близько 25 процентів піломатеріалів, що застосовуються у виробництві. Впродовж року цей показник становить 30 кубічних метрів деревини. При сушінні у такий спосіб заощаджується в середньому за процес 1030 кілограмів палива і понад 2 тисячі хв. годин електроенергії. За рахунок цих та інших заходів протягом минулого року було зекономлено 8,5 тисячі кіловат-годин електроенергії і 12,4 тонн палива. Але миколаївські виробничники не задоволилися досягнутим. Вони спрямували свої зусилля на поліпшення роботи з економії і бережливості, подбали, щоб у цей рух включилися всі цехи, дільниці і бригади підприємства.

І відрадні результати не забарилися. Тільки за перше півріччя поточного року на УВП зекономлено 23,6 тисячі коловат-годин електроенергії і 8 тонн умовного палива. Велика заслуга в досягнутих показниках належить майстрові заготівельної дільниці Н. Сурун, бригадиру М. Петренко, електрикам В. Шкабарі і О. Катаргину.

М. ТЕРТИЧНИЙ.

м. Миколаїв.

ОХОРОНІ ПРАЦІ — НАЛЕЖНУ УВАГУ

ФОРМАЛЬНО, БЕЗ АКТИВУ

Кожному відомо: незадовільний стан охорони праці і техніки її безпеки призводять до появи на підприємстві випадків виробничого травматизму.

Перевірка, нещодавно проведена на Ровенському УВП, показала, що адміністрація підприємства та профспілкової комітет не досить ефективно реагують на вказівки органів Держнагляду та технічної інспекції з охорони праці. Оперативний контроль за охороною праці проводиться формально, без участі профспілкового активу.

Тому не випадково, що на УВП було виявлено цілий ряд недоліків у роботі служби з охорони праці і техніки безпеки.

Так, в обробному відділенні та на інших виробничих дільницях значно висока гранично допустима концентрація шкідливих речовин, обмінна вентиляція малоєфективна і не збалансована по привіду і витяжці. Робітники здебільшого не користуються засобами індивідуального захисту. З порушенням вимог техніки безпеки використовуються аб-

разивні круги, які до цього не випробовувалися.

Всі ці та інші упущення добре відомі керівникам підприємства. Однак, жодне з них не розглядалося на оперативних нарадах у директора УВП, а, отже, ніяких конкретних висновків не робилось і заходів по їх усуненню не намічалось. До чого все це може призвести — відомо кожному.

Чим швидше в колективі усунуть недоробки — тим безпечнішими будуть умови праці на підприємстві.

В. ГРИГОРЕНКО.

м. Ровно.

Одним з кращих робітників на Куп'янському ливарному заводі імені 60-річчя Великої Жовтневої соціалістичної революції вважається обрубник блоків до тракторів Т-150 Юрій Ялчевський. Він досконало опанував професію, змінні завдання передовик виробництва завжди виконує на 120—130 процентів. Юрій бореться також за присвоєння йому звання «Ударник комуністичної праці».

Фото П. МНДЕЛЯ.

З ПЕРШОГО ПРЕД'ЯВЛЕННЯ

Перед у соціалістичному змаганні на Стрийській автотехнічній фабриці веде дільничу, яку очолює Г. Слива. Всі нечуючі трудівники, які входять до складу цього передового колективу, здають свою продукцію відділу технічного контролю тільки з першого подання.

Продуктивність праці на дільниці зростає проти запланованої на 3,2 процента, а собівартість продукції знизилась на 0,5 процента.

Серед правофлангових одинадцяті п'ятирічки — члени УТОГ: І. Богданов, М. Доща, М. Максимів, М. Кузів, Я. Хомин та інші.

ТРУДІВНИЦЯ

Чисто і затинно у Марганецькому Палаці культури «Гіришк». Зайшли до вестибюлю — неспаче в обранжерію потрапили. Буяння квітів повсюдно, весняні пахощі. Уся ця краса — справа рук прибиральниць, члена УТОГ В. І. Ковальової.

Понад десять років Віра Іванівна працює у культурній дільниці. Вже й на заслуженій відпочинку час їти, але трудівниця продовжує працювати. Чимало нагород і пошток одержала від адміністрації. Їй присвоєно звання «Ударниця комуністичної праці». В тому, що в Палаці культури завжди багатолітно, є й її заслуга.

Г. ЛЕОНЕНКО.

Дніпропетровська область.

Р. ЗБОРІВСЬКИЙ.

м. Стрий, Львівська область.



У ПРАЦІ, ЯК У БОЮ

Наступив сороковий рік з тих пір, як відірвали залізні гармати, сповістивши весь світ про велику Перемогу радянського народу у Великій Вітчизняній війні. Багато чого змінилося з тих часів. Лише пам'ять ветеранів війни зберігає особливі віхи, вимірюючи дні своєю міркою.

Є про що згадати і члену УТОГ, столітню з колгоспу ім. Чкалова Велико-Новоселківського району П. С. Гребенюку.

— У саперів, — почав свою розповідь Павло Сергійович, — завдання відоме — наведення переправ, мінування або розмінування різних ділянок. Особливо багато клопоту завдавали водні рубежі. Десна, Дніпро, Буг, Вісла, Одер...

Багато кордонів довелося пересікати саперному батальйону, в якому служив П. С. Гребенюк. Особливо запалювалися йому бої на Віслі. Тут хоробрий воїн був відзначений високою нагородою — медаллю «За бойові заслуги». Тут же був і поранений.

Вилікувавшись, він знову впрягся в бій, але його контузія не минула безслідно, хоча рана на нозі давно вже затягнулася і він міг ходити. Наслідки контузії — повна втрата слуху і мови. Але фронтовик не впаду духом. Він розумів, що в цій біді йому ніхто не допоможе, окрім самого. Розумів прекрасно і те, що він залишився живий, а значить, що його руки, які звикли до праці, ще згодяться Батьківщині.

У 1945 році Павло Гребенюк повертається додому в рідну Новопетрівку. Навкруги розруха, село лежало в розвалинах. Руки, що спрагли за роботою, зразу ж потяглися до звичної справи. І він, радіючи мир-

ному небу, хліборобським клопотам односельчан, не шкодував сил, повністю віддаючись колгоспним будням. Тут і зустрів вірного друга. Вони одружилися. Надія все зробила для підтримання духу колишнього фронтовика.

...Повиростали діти. Багато змін відбулося за минулі роки в ріднім селі, колгоспі. А його ім'я називають з повагою і теплотою, тому що у всьому господарстві він славиться, як добросовісний трудівник, хорощий сім'янин.

Клопотів в колгоспного столітня вистачає: ремонт ферм, житлових приміщень, спорудження нових будинків для колгоспників. Робота різна, відповідальна. І Павло Сергійович трудиться з волею. Так про нього відгукуються односельчанці.

В. КРУГЛЯК.

Донецька область.

З ПІКЛУВАННЯМ ПРО ДІТЕЙ

Бобруйський дитбудинок для дітей з порушеннями слуху ще молодий. Цього року йому виповнилося лише десять, але за цей час зроблено вже чимало добрих справ.

Заслужена вчителька БРСР Л. І. Величко, перший директор цього закладу, доклала багато зусиль, щоб створити справжній палац для дітей. А сьогодні — він один з найкращих у республіці.

Вихователі, які тут працюють, творчо зростають разом з дітьми, адже під час відкриття будинку був тільки один спеціаліст — сурдопедагог І. А. Шкляр. Нині — тут працює міцний колектив педагогів, які щороку виховують 105—107 чоловік. Їх 294 випускників направлено на навчання в спе-

школи-інтернати республіки. Добрі зв'язки налагоджено між дитячим будинком та Бобруйською і Мстиславською школами-інтернатами. Працівники будинку часто бувають в них, цікавляться навчанням своїх вихованців.

Діти, які виховуються в будинку, отримують згідно програми належні знання і навички, загартовуються фізично. І ця підготовка дає неабиякі результати. Багато з них після закінчення продовжує добре навчатися в школах.

Діти, які приходять до дитячого будинку у трирічному віці, досягають значного і духовного, і фізичного зростання. Вони можуть розмовляти, а слабочуючі — співати. Майже усі беруть участь у художній самоді-

яльності. Адже тут для гармонійного розвитку дітей створено всі належні умови: всі кімнати обладнані слуховою апаратурою, є ігрові майданчики, фруктовий садок.

У зв'язку з десятирічним ювілеєм велику групу вчителів та вихователів нагороджено Грамотами Могилівського облвідділу народної освіти. Серед них Т. П. Рудько, Н. І. Мошкіна, В. С. Данильчук, І. А. Шкляр, Ю. Н. Гісак, П. К. Карпович, З. Ф. Панченко, Т. А. Макаревич, Г. Г. Карпенко, Н. М. Падалко та інші. А Бобруйський МРВ глухих нагородив Почесною грамотою весь колектив дитячого будинку.

Е. БОРИСЕНКО.

ПЕРШИЙ УРОК

У святковій шкільній формі, з квітами в руках вишкучувалися учні Бобруйської школи для слабочуючих дітей на урочисту лінійку, присвячену Дню знань.

Свято відкрила завуч школи, відмінник освіти О. І. Угланова. Під звуки гімнів Радянського Союзу та Білоруської РСР піднімаються прапори. З початком нового навчального року та з святом знань учнів та викладацький колектив привітав директор школи Е. М. Ширба, побажавши їм відмінного навчання та плідної роботи. Від імені Ленінського райкому партії міста Бобруйська виступила інструктор В. І. Дробова, яка розповіла про реформу загальноосвітньої та професійної школи.

Особливо цікавим було привітання колишньої випускниці школи, нині удар-

ника комуністичної праці, бригадира лакувальниць Т. Шабусової. Від імені учнів виступив секретар комсомольської організації школи, десятикласник Андрій Соловій.

Усі гості відвідали перший урок у 5 «Б» класі, що був присвячений миру. Урок миру. Діти і мир, шастя і мир, майбутнє і мир — як нероздільні ці поняття.

...Дванадцять школярів, одягнувши телефони, уважно слухають вчительку російської мови С. П. Балантер. Вона розповідає їм про те, що першим декретом молоді Країни Рад був «Декрет про мир». Потім діти відповідають їй на запитання, називаючи імена піонерів-героїв, про те, як вони хочуть, щоб завжди було сонце, чисте небо, мама. Елла Живуцька розповіла

класу перекази свого дідуся про війну, який був партизаном.

Цікаво пройшов у школярів перший урок — Урок миру. А для учнів, які вперше цього року сіли за парти, в клубі відбувся дитячий ранок, на який були запрошені і їх батьки. Директор клубу Г. В. Шеремет побудувала сценарій свята за принципом шкільних уроків. Перший урок — рідне слово. Діти читали вірші. Особливо цікавим був вірш «До побачення, дитячий садок. Добрий день, школо». На уроці арифметики рахували.

Від імені родичів дітей з святом привітала Г. М. Одишень, побажавши вчитися їм тільки на п'ятірки.

Е. БЛУВОЛ,
голова Бобруйського МРВ Білтог.
Білоруська РСР.



Турботи у подружжя Савчук — Степана Степановича та Зінаїди Сергіївни — спільні, і дома, і на роботі. Обое вони впродовж багатьох років працюють на одному і тому ж підприємстві — Івано-Франківському УВП.

Глава сім'ї досконало пізнав всі тонкощі різальної справи, а його дружина — контролер крою.

За сумлінність і добросовісність при виконанні своїх обов'язків подружжю присвоєні почесні звання ударників комуністичної праці. Норми виробітку вони постійно виконують на 110—120 процентів, якість їх праці завжди відмінна.

Молодь, що приходить на підприємство, запозичує в досвідчених трудівників досвід і високу виконавську майстерність, прагне бути схожою на подружжя Савчуків.

Фото П. МІНДЕЛЯ.

На цей святковий вечір зібралися усі члени УТОГ міста Олександрії. З великою радістю вони сприйняли повідомлення про нагородження члена Товариства Л. К. Овчаренка медаллю «Ветеран праці», яку вручив йому голова Кіровоградського облвідділу УТОГ В. М. Жадоб.

Цієї нагороди Леонід Кіндратович удостоєний за багаторічну працю у систе-

Відзнака за труд

мі Українського товариства глухих. Керований ним міжрайвідділ завжди виборював перші місця серед організацій і клубів нечуючих області.

На вечорі Л. К. Овчаренка з почесною нагородою привітали ветерани УТОГ Л. Д. Іванова, Я. О. Мадаренко, Г. М. Козловський

та інші. Вони зазначили, що Леонід Кіндратович показав себе не лише здібним працівником, а й організатором, чуйним товаришем. При його допомозі багато нечуючих знайшли свою стежку в житті, створили міцні сім'ї. Вони висловили впевненість, що Л. К. Овчаренко буде і надалі таким

же активним членом Товариства, віддаватиме всі свої знання для покращення роботи і виховання молоді.

На закінченні вечора аматорами Кіровоградського будинку культури був поставлений концерт художньої самодіяльності, а олександрійці Іван Погорілий та Григорій Козловський виконали жартівливий танець.

О. МАРКОВА,
Кіровоградська область.

ПРАВО НА... ЖОНЦТАБІР

ЗА ФАСАДОМ «ВІЛЬНОГО СВІТУ»

В одній з своїх перших промов після вступу на посаду президента Р. Рейган коментував: «Злочинність охопила Америку, як епідемія. Кожного року вона позбавляє життя 23.999 чоловік, зачіпаючи майже третину американських сімей і завдаючи збитків на суму 8,8 мільярда доларів... Як мінімум одного чоловіка вбито, дев'ять жінок звалтовано, вчинено 97 збройних нападів і 389 квартирних крадіжок. І все це станеться протягом найближчих 30 хвилин». Потім він виклав свою програму боротьби із злочинністю і запевнив, що через рік-два звілнить від цього зла американське суспільство.

І що ж? Минуло більш як три роки, а жак триває.

Щороку, підкреслюють американські газети, чиниться 13 мільйонів злочинів: гинуть десятки тисяч американців, два мільйони стають каліками, двом мільйонам 400 тисячам суд виносить вирок за злочини. Американська газета «Чикаго трибун» недавно навести такі цифри: за останні три роки кількість вбивств у США збільшилася майже на 10 процентів, бандинських нападів, в результаті яких люди залишилися каліками, — на стільки ж, пограбувань — на 12 процентів. «Вбивства і насильство, як чума, розповзлася вулицями наших міст» — коментувала газета «Нью-Йорк дейлі ньюс».

Хвороба ця невиліковна. Вона постійно прогресує. Її основні причини: соціальна

нерівність, відкрита пропаганда насильства з кіно- і телеекрана і, нарешті, фактично вільний продаж зброї. До речі, в приватному користуванні американців — 150 мільйонів пістолетів і рушниць.

Американські спеціалісти підраховували, що внаслідок зростання безробіття на один процент на чотири проценти більше людей опиняться в тюрмах, на 4,1 процента збільшиться кількість самогубств.

Втрата робочого місця або відсутність можливості його одержати, злидні, відчуття безнадійності, страх перед майбутнім — ось це насамперед підштовхує людей до фатального кроку. Самогубство було і залишається часом єдиним засобом соціального протесту

тих, кого викинули за ворота «суспільства загального благоденства». Серед них, мабуть, будуть зневірені з числа тих майже 9 мільйонів, яких в Америці не можуть забезпечити роботою, 44 мільйонів, які живуть впроголодь, майже 3 мільйонів, що не мають даху над головою.

Уряд виявився безсилем приборкати зростання злочинності. І відбувається це тому, що правлячий клас дуже поблажливо ставиться до організованої злочинності, використовуючи мафію в своїх цілях і по суті культивує атмосферу напруженості і терору.

Одночасно під прикриттям надзвичайних законів про боротьбу з тероризмом ФБР, ЦРУ та інші спец-

служби, які завзято стоять на варті інтересів монополістичного капіталу, розширюють наступ на права трудящих. В останні роки в США, які вихваляються своєю «демократією», звичайним явищем стало широке втручання спецслужб в особисте і громадське життя громадян країни.

Ще одним свідченням поліцейської практики стала директива президента Рейгана під кодовою назвою «Рекс-84». Вона передбачає будівництво на ключових військових об'єктах США 10 концентраційних таборів, кожен з яких зможе вмістити по 25 тисяч чоловік. Офіційно, пише газета «Спотлайт», табори призначені для «небажаних елементів» і «підозрілих іноземців», які нелегально проникають у країну. Однак акція ця, продовжує «Спотлайт», лише прикриття «для досягнення ретельно

приховуваної головної мети — затримання й ув'язнення всіх політичних противників, яких адміністрація вважає небезпечними».

Таким чином, стає явним, що зв'язки цих таборів мають стати насамперед учасники громадських рухів протесту, активні борці за мир і роззброєння. І якщо поліція обрушує на них кийки, водомети і слезоточивий газ, а власті запроваджують спеціальні закони, переслідують, то цьому сьогодні вже ніхто не дивується. Насильство у «вільному світі» не тільки «привілей» злочинців, а й невідмінна умова життя буржуазної держави, зразком якої вважаються на Заході Сполучені Штати Америки.

О. ШАПОВАЛОВ,
науковий співробітник Інституту соціальних та економічних проблем зарубіжних країн АН УРСР.

„ЮНІСТЬ БАТЬКІВ“



Аматори сцени Івано-Франківського обласного будинку культури постійно оновлюють свій репертуар. Невдавно вони здійснили постановку літературно-музичної композиції «Юність батьків».

На знімку: фрагмент з композиції «Юність батьків» (зліва направо) Ірина Бабинова, Володимир Резніков і Наталія Полковник. Фото П. МІНЬКА.

ЗА ПРОГРАМОЮ ГПО

У мальовничій місцевості на березі Азовського моря розкинулись намети учасників зональної першості УТОГ за програмою комплексу ГПО. Виробничники трьох УВП — Запорізького, Дніпропетровського і Дніпродзержинського — змагались між собою за кращі результати, складаючи норми ГПО.

Основна боротьба розгорнулася між запоріжцями і дніпродзержинцями. Більш фізично розвинутими і загартованими виявилися спортсмени з Запоріжжя, які і здобули загальнокомандну перемогу. Серед них відзначилися молоді трудівники Валентина Жуган, Любов Голощапова. Добрі результати показали також ветерани підприємства Іван Жуков і Олександра Ермакова.

На друге місце вийшли дніпродзержинські, на третє — дніпропетровські спортсмени.

С. МОРДУШЕНКО.
Запорізька область.

Дай руку, „дружба“!

У Москві піднято прапор міжнародного футбольного турніру

Ще свіжі в пам'яті радянських людей і прихильників спорту з соціалістичних країн незабутні старти «Дружби», що вписали яскраві сторінки у літопис світового спорту, зміцнили дружбу, взаєморозуміння між атлетами багатьох країн.

І знову Москва, столиця Країни Рад, приймає учасників турніру «Дружба-84». Тепер у ньому беруть участь глухі футболісти Народної Республіки Болгарії, Угорської Народної республіки, Польської Народної Республіки, перша і друга збірні команди Радянського Союзу.

Змагання проводяться на стадіонах «Красная пресня» і «Москвич». Їх обслуговує суддівська бригада, очолювана арбитром всесоюзної категорії І. Є. Самусєнковим.

9 вересня, 15 годин. На зелене поле стадіону виходять футболісти Болгарії і команда СРСР — 2, яких вітають числені глядачі. Наша команда укомплектована з молоді, яка ще не має досвіду міжнародних зустрічей. Взаємні привітання, обмін пам'ятними випелами і суддя зустрічі Валерій Корольов...

Однак перед тим, як розповісти про стартовий матч «Дружби-84», зробимо невеликий відступ. Наведемо, читачам «Нашого життя» цікаво буде довідатись про збірні команди, що зібралися в Москві.

У складі збірної Болгарії — 13 футболістів з м. Софії, 2 — з Хаскова, по 1 — з Варни і Старої Загори. Крім чемпіонату країни, наші гості беруть участь у змаганнях разом з чуячими. Наприклад, футболісти Софії виступають на першості міста у групі «Б». У цьому турнірі беруть участь 20 команд і глухі футболісти займають у ньому 8 місце.

Болгарські футболісти двічі перемагали на «Бал-

канадах» — традиційних змаганнях нечуячих трьох країн — Болгарії, Греції і Турції. В їх активі — срібні медалі XIII Всесвітніх ігор глухих (1977 рік, Бухарест). У столиці нашої Вітчизни болгарська команда виступає вперше. Середній вік гравців — 23 роки, їх тренує відомий в Болгарії спеціаліст Янко Янков.

Дуже молода збірна команда Угорщини, однак за її плечима досвід багатьох міжнародних зустрічей — угорці виступали в Югославії, Голландії, Чехословаччині. В 1979 році угорці брали участь у першому розіграші кубка «Дружба». У 1981 році вони без поразки провели турнір, що входив до програми XIV Всесвітніх ігор глухих (Кельн, ФРН). У фінальній зустрічі угорці зустрілися зі збіркою командою СРСР і поступилися їй — 0:4.

Ще один дебютант кубка «Дружба» — команда Польщі. Вона представлена в основному молоддю, ще не обстріляною на міжнародних змаганнях. Однак в ПНР спорт серед нечуячих і, зокрема, футбол користується великою популярністю, і ми не сумніваємося, що команда цієї країни претендуватиме на високе місце в турнірній таблиці.

Найтитлованіша команда нинішнього турніру — перша збірна СРСР. В 1973 і 1981 рр. футболісти нашої країни були чемпіонами Всесвітніх ігор глухих. У 1969 вони завоювали срібні, а в 1977 р. — задовольнилися бронзовими нагородами.

Друга збірна команда СРСР, укомплектована молодими спортсменами, по суті є дублюючим складом головної команди країни. В обох дружинах кінця становлять футболісти РРФСР, УРСР, Вірменії. До міжнародних змагань збірні готували тренери

Н. Бадалов, А. Соловйов, Н. Пахомов. Зазначимо, що вперше за багато років у складі нашої першої команди немає жодного представника Білорусії, чий спортомені в 1983 році у відмінному стилі завоювали титул чемпіонів країни.

Отже, перший матч турніру: СРСР-2 — НРБ. Скажемо, нелегкий суперник дістався нашої молоді. Та й болгарам нелегко було в стартовому матчі: дали себе знати і хвилювання, і втома після перельоту, але... молоді не дуже то пасувала перед іменитими суперниками. Гра видовишно була не дуже цікавою: атаки, як правило, гасли на підступах до штрафних майданчиків. На 30-й хвилині помилка наших захисників дала можливість центральному нападаючому гостей Бурхану Ахмедову відкрити рахунок, що так і не змінився до фінального свистка, хоча можливість для цього були в обох команд. У день 40-річчя соціалістичної революції болгарські футболісти завоювали два переможних очки.

У наступній грі зустрілися команди ПНР і СРСР-1. Тут господарі поля були господарями становища. Правда, рахунок було відкрито лише на 35-й хвилині, коли Олександр Медведєв (УРСР) чітко реалізував 11-метровий. А потім посилалися голи: три записав на свій рахунок В. Товпарев, два — Б. Лукашевич, Останній — сьомий гол у ворота польської команди, ворота якої, незважаючи на крупний рахунок, непогано захищав Дунда Юмуш, забив А. Саакян.

10 вересня на стадіоні «Красная пресня» відбулося урочисте відкриття міжнародного турніру «Дружба-84». Про другий і наступний дні змагань розкажемо у черговому репортажі.

Л. ГОДІН,
м. Москва.

З ПОЕТИЧНОГО ЗОШИТА

Читачі «Нашого життя» вже давно звернули увагу на цікаві, непересічні поезії з Криму — сімферопільчанки Тетяни Комендант.

Слово поетеси чітке, вивірене, образне, громадянсько активне; коло тем — широке. Тут і глибокоінтимна лірика: «Были чувства сложны и трудны», і філософський погляд на природу та оточуючий світ: «Море, это до горизонта вода», «Возвратились грачи», «Льдины», і роздуми над силою пісні в людській дорозі: «Я лишь путник простой».

Тетяна Юріївна Комендант робить нелегкі, але впевнені перші кроки в напрямку до книжки, яка змогла б підвести підсумок ширих пошуків і сердечних роздумів обдарованої поетеси.

Авторка лише вивіреною, гарною літературною російською мовою, що свідчить про її повсякденне навчання. Рядки її поезій насажені серцем, криють в собі жіночу ніжність і громадянську причетність та напругу.

Рекомендуємо читачам «Нашого життя» поезії Тетяни Комендант, написані останнім часом.

Юрій ПЕТРЕНКО,
заслужений працівник культури УРСР,
член Спілки письменників СРСР.

Были чувства сложны
и трудны.
Словно лодочка против
волны,
от колючего ветра дрожа,
пробивалась из плена
душа.
Были чувства светлы
и просты,
словно в утренних росах
цветы,
словно вздохи вечерней
листвы,
и нежны и чисты,
и плавны...

А потом... полетели года,
и слегка замутилась вода,
и не видно песчаного дна,
а порой и душа не видна...
Может, лучше крылами
взмахнуть
и в далекий отправиться
путь,
чистой нотой олять
завучать,
может, лучше сначала
начать?
Все равно не могу,
не могу,
мы с тобой на одном
берегу,
нам бы вместе спуститься
к реке
и вернуться домой
налегке.
Нам бы вместе напиться
воды
и вернуться назад
до звезды
через роши, поля и сады...
И тогда не случится
беды.

Море...
Это — до горизонта вода,
йодистый запах морской травы.
Серое, темное, а иногда —
праздник сверкающей синевы.
Это — чаек галдеж и визг,
это — белых крыльев пурга,

Куплю старинные каминные или настольные часы,
можно неисправные...

Куплю часы старинные
настольные, каминные,
стоящие, идущие,
а также отстающие.
Расставляю их по
полочкам
и радуюсь заранее,
что тиканьем наполнится
мое существование.
Который час, настольные?
Который час, каминные?

Я лишь путник простой
на дороге пустой,
а дорога длинна,
тяжела и трудна,
и лишь песня одна
в утешенье дана.
Нам с тобой по пути,
слушай песни мотив,
будет легче шагать.
Через слезы и смех,
через дождь, через снег,
по горам и лугам.
Если сердце поет,
то стремиться вперед
не устанет певец.
Только жаль, что судьбой
дан и песне любви
неизбежный конец.

это — стан соленых брызг
ливнем падают на берега.
Это — солнечных бликов пляс,
рыбы спины на близком дне,
это — краба сердитый глаз,
а в мерцающей глубине...
Тайна.

Татьяна КОМЕНДАНТ.

ЧУДАК

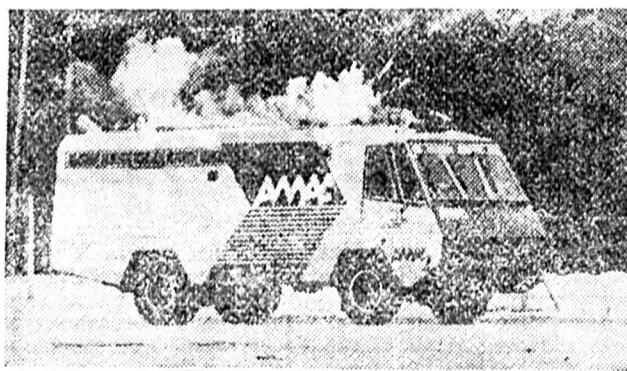
Возвратились грачи,
вечера посветлели,
на углах у киосков
цветы продают...
И весна расплескала
свои акварели —
пробуждению природы
неяркий салют.
Акварель... акварель...
нет в ней зимних
контрастов,
и все чудится:
дрогнула где-то струна.
Тихо светится март
акварельными красками,
только ими одними
рисует весна.

ЛЬДИНЫ

Плыли льдины по
Днепру,
Необычные, резные,
все ажурные, сквозные,
плыли льдины по Днепру.
Были сиреневый закат,
Март кончался.
В предапелье
мир светился акварелью.
Был сиреневый закат.
Пахло хлебом и весной.
На глазах вершилось
чудо,
как росток всходило
чувство,
пахло хлебом и весной.
Были там еще слова,
Губы дрогнули, немея,
отсыревшая скамейка
эти слышала слова...
...Помнишь? Льдины,
льдины, льдины,
плыли льдины по Днепру.

У СВІТІ КАПІТАЛУ

„ЧУДО КАРАЛЬНОЇ ТЕХНІКИ“



«АМАК-1» — так називається новітній поліцейський броньований автомобіль, серійне виробництво якого починається у Великобританії незабаром. Автором новинки в арсеналі англійських «боббі» є відставний радник у питаннях безпеки Майкл Комбер. Його дітище втілює в собі багато досягнень сучасної науки й

техніки. На даху одинадцятигонової машини встановлено гранатомет, поруч з сигнальною лампою — потужний водомет. Броньовані стінки фургона, які знаходяться під напругою 8 тисяч вольтів, і грати на лонжівому склі надійно захищають екіпаж і десятеро озброєних поліцейських, які можуть вести вогонь крізь

спеціальні бійниці у бортах. Інфрачервоний прилад нічного бачення дає змогу вести бойові дії в повній темряві, а куленепробивні шини забезпечують невпинний рух.

Незважаючи на витрати на виробництво цієї фортеці на колесах, власники фірми-виготовлювача сподіваються окупили всі видатки в найкоротший строк. Компанія вже одержала замовлення на 105 машин від деяких південноамериканських і близько-східних країн.

На знімку: «АМАК-1» під час демонстрування його бойових можливостей.

(Фотохроніка ТАРС—
РАТАУ)

Редактор
П. БУЛАТОВ